

QORTI ĆIVILI - PRIM'AWLA

**Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.**

Numru: 6

Rikors Ġuramentat Numru 1047/2021 NC

Managing Consulting Service Industry (MCSI) Limited (C 16749)

vs.

Cavendish Hotels Ltd (C 8372)

Illum 14 ta' Dicembru 2021

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat tas-soċjeta' attrici ppreżentat fit-22 ta' Ottubru 2021 li jgħid hekk:

- “1. Illi r-rikorrenti Managing Consulting Service Industry ('MCSI') kienet tippresta servizzi ta' tindif a favur l-intimata Cavendish Hotels Ltd ('Cavendish') għal numru ta' snin.
2. Illi r-rikorrenti MCSI kienet toħrog fatturi fissem l-intimata Cavendish biex tkopri l-fornitura ta' servizzi partikolari.

3. Illi l-fatturi mertu ta' dawn il-proċeduri ġudizzjarji, kif ukoll rendikont li jirrifletti l-istess fatturi b'mod globali, kieni diga' ġew annessi ma' ittra uffiċjali li ġġib numru 4329/21 (l-'Ittra Uffiċjali') u immarkati bħala 'Dokument MCSI1' sa 'Dokument MCSI42'. L-Ittra Uffiċjali nfiska qed tiġi hawnhekk annessa bħala 'Dokument MCSI43'.
4. Illi hekk kif spjegat fl-istess Ittra Uffiċjali, ir-rikorrenti MCSI hija dovuta l-ammont totali ta' mijha wieħed u tletin elf, tlett mijha sebgħha u tmenin Ewro u tliet ċenteżmi (EUR 131,387.03) (l-'Ammont Dovut') in rappreżentanza ta' servizzi forniti lis-socjeta' intimata minn Novembru 2019 sal-lum-il ġurnata.
5. Illi l-fatturi surreferiti jammontaw għal total ta' EUR 174,857.90; pero' wara li jittieħdu in kunsiderazzjoni:
 - a. il-credit note maħruġa mis-socjeta' rikorrenti fid-9 ta' Marzu 2020 (annessa u immarkata mal-Ittra Uffiċjali bħala 'Dokument MCSI42') fl-ammont ta' EUR 12,401.45;
 - b. il-ħlas mis-socjeta' intimata ta' EUR 29,333.32 fis-17 ta' Jannar 2020 (hekk kif indikat fir-rendikont anness mal-Ittra Uffiċjali u immarkat bħala 'Dokument MCSI1'); u
 - c. il-ħlas parzjali fuq il-fattura bin-numru ta' riferenza 12883 fl-ammont ta' EUR 1,736.10 hekk kif rifless f'Dokument MCSI41', l-Ammont Dovut finali huwa ta' mijha wieħed u tletin elf, tlett mijha sebgħha u tmenin Ewro u tliet ċenteżmi (EUR 131,387.03).
6. Illi l-Ammont Dovut ġie espressament rikonoxxut mis-socjeta' intimata f'korrispondenza elettronika skambjata mas-socjeta' rikorrenti f'April 2020 u li kien ukoll intlaħaq ftiehim bejn il-partijiet fuq skeda tal-pagamenti tal-Ammont Dovut li f'dak iż-żmien kien jifforna parti minn somma akbar (il-korrispondenza hija annessa u immarkata bħala 'Dokument MCSI44').

7. Illi in oltre, is-soċjeta' intimata ġiet interpellata diversi drabi sabiex tkallas l-Ammont Dovut, inkluż permezz ta' korrispondenza elettronika datata 25 ta' Jannar 2021 (annessu u immarkata bħala 'Dokument MCSI45'). Pero', it-tweġiba tagħha kienet dejjem li ma kenitx f'pozizzjoni li tonora l-obbligi tagħha u li kienu ser jinfurmaw lis-soċjeta' rikorrenti ladarba jsir il-ħlas tal-Ammont Dovut.

8. Illi minkejja t-trapass ta' disa' xhur minn dan l-iskambju, hija baqgħet inadempjenti u ma sar l-ebda sforz biex titħallas is-somma in kwistjoni.

9. Illi s-soċjeta' rikorrenti fuq ġurament tiddikjara inekwokivament li s-soċjeta' intimata m'għandha l-ebda raġuni valida skont il-liġi biex tikkontesta l-Ammont Dovut ai termini r-rendikont u l-fatturi preżentati, liema ammonti huma certi, likwidi, u dovuti, minkejja li s-soċjeta' intimata ma onoratx l-obbligi ta' ħlas għas-servizzi provduti lilha mis-soċjeta' rikorrenti.

10. Illi safejn taf is-soċjeta' rikorrenti, is-soċjeta' intimata m'għandha l-ebda ecċeżżjoni li tista' tressaq kontra t-talba tagħha, u għalhekk jeżistu r-raġunijiet kollha skont il-liġi biex din il-Qorti tilqa' din it-talba mingħajr ma jkun hemm proċediment għas-smieġħ tal-kawża ai termini tal-Artikolu 167 et sequitur tal-Kapitolu 12 tal-Ligjiet ta' Malta.

Għar-raġunijiet hawn fuq imsemmijin, is-soċjeta' rikorrenti qiegħda titlob bir-rispett lil dina l-Onorabbli Qorti, prevja kwalunkwe dikjarazzjoni, ordni jew digriet li jidrilha xieraq, biex:

a. tipproċedi biex tilqa' t-talba tagħha f'proċediment sommarju specjali u mingħajr ma jkun hemm is-smieġħ tal-kawża ai termini tal-Artikolu 167 et sequitur tal-Kapitolu 12 tal-Ligjiet ta' Malta;

b. tiddikjara li s-soċjeta' intimata naqqset milli thallas lura l-ammonti dovuti ai termini r-rendikont datat 4 t'Ottubru 2021 u l-fatturi hawn prezentati;

c. tordna li s-socjeta' intimata thallas lis-socjeta' rikorrenti l-bilanc ta' mijà wieħed u tletin elf, tlett mijà sebgha u tmenin Ewro u tliet čenteżmi (EUR 131,387.03) jew kull somma verjuri, flimkien mal-imġaxijiet legali sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż”.

Rat id-dokumenti eżebiti u l-atti processwali kollha ta' dan il-każ.

Rat id-digriet tal-4 ta' Novembru 2021 li permezz tiegħu din il-kawża ġiet appuntata għas-seduta tallum u li s-soċjeta' konvenuta ġiet ordnata sabiex tidher llum u, fin-nuqqas, il-Qorti kienet ser tghaddi biex tiddeċċiedi minnufih il-kawża billi tilqa' t-talbiet tas-soċjeta' attriči.

Rat il-verbal tas-seduta tallum fejn gie verbalizzat is-segwenti:

“Il-Qorti semgħet sottomissjonijiet da parti tal-Konsulenti Legali tal-partijiet, kemm fir-rigward tal-fatt illi għas-seduta tal-lum ma deher l-ebda rappreżtant tas-soċjeta’ konvenuta pero’ deher biss l-Avukat Carl Grech bhala Avukat Difensur tal-istess soċjeta’ konvenuta u kif ukoll fir-rigward ta’ jekk is-soċjeta’ konvenuta għandhix ecċeżżjonijiet x’tagħti f’dawn il-proċeduri. Il-Qorti, filwaqt li tirrileva li ma nġabett l-ebda raġuni la valida u lanqas mhux valida ‘l għaliex ma deher ġadd għas-seduta tal-lum bhala rappreżtant tas-soċjeta’ konvenuta, tirrileva wkoll illi minn dak sottomess mill-Avukat Carl Grech ma jirriżultax li s-soċjeta’ konvenuta għandha ecċeżżjonijiet x’tagħti fir-rigward tat-talba tas-soċjeta’ attrici”.

Rat 1-affidavit ta' Paul Degiorgio (direttur tas-soċjeta' attriči) (*a fol. 60 et seq.*) u semgħet id-depożizzjoni tiegħu fis-seduta tallum.

Ikkunsidrat

Illi l-Qorti tibda billi tagħmel riferenza għal sentenza mogħtija fl-10 ta' Dicembru 2020 fil-kawża fl-ismijiet **Ludovico Ausano Filotto kif debitament irrapreżentat mill-mandatarju speċjali tiegħu l-Avukat Antoine Cremona vs. Hi Sky Ltd (C 79660)** (Rikors Ĝuramentat Numru 1078/20) fejn ingħad is-segwenti:

"Illi permezz tal-ewwel talba tiegħu, l-attur talab lil din il-Qorti tiproċċedi sommarjament bil-proċedura speċjali ex-Art. 167 et. seq. tal-Kap 12. Proċedura li giet introdotta fil-kodiċi ritwali tagħna bl-emendi estensivi li saru permezz tal-Ordinanza XV tal-1913. Din il-proċedura speċjali giet ikkupjata minn Order 14 tas-Supreme Courts of England kif kienet dak iż-żmien. Is-suċċessur ta' din l-Order hija CPR 24.2.¹

Huwa minnu li l-proċedura in kwistjoni trid tīgħi interpretata b'mod strett għaliex hija waħda speċjali u eċċeżzjonali fil-limitazzjonijiet kbar li tpoġgi għad-dritt ta' difiża tal-parti konvenuta. B'danakollu trid tīgħi segwita xorta waħda; u waħda mir-rekwiżiti hi l-preżenza fiżika tal-parti konvenuti fil-jum tas-smiegh. Meta l-konvenuta tkun korp morali, bħal ma hi l-konvenuta bhala soċjeta' kummerċjali, id-dehra personali ssir permezz ta' rappreżentant jew rappreżentanti legali tagħha. F'dan il-każ il-konvenuta hija rregistata f'Malta u r-rappreżentanza legali u għudizzjali hija vestita f'kull wieħed mid-Diretturi tagħha jew persuna appuntata għal dan l-iskop mid-Diretturi. Fil-fatt il-konvenuta għandha direttur uniku li huwa wkoll soċjeta' kummerċjali rregistra f'Malta. Milli jidher mill-verbal tal-udjenza tallum, din għandha fost l-oħrajn direttur residenti Malta, u l-avukat patroċinatur ma setax jispjega l-għala dan m'attendieq għas-seduta.

¹ CPR 24.2 taqra hekk: "The court may give summary judgment against a claimant or defendant on the whole of a claim or on a particular issue if (a) it considers that (i) the claimant has no real prospect of succeeding on the claim or issue; or (ii) that the defendant has no real prospect of successfully defending the claim or issue and (b) there is no other reason which the case or issue should be disposed of at a trial."

F'dan it-tip ta' procediment, il-preženza fižika hija meħtieġa espressament mil-ligi. Skont Art. 167(2), ir-rikors ġuramentat għandu jkun fih "l-ordni **lill-konvenut biex jidher** quddiem il-Qorti fil-jum u ħin li jiġu mogħtija". U skont l-Art. 170, **il-konvenut irid "jidher"**² biex iressaq prova, bil-ġurament tiegħu jew xorċ'ohra, li għandu eċċeżzjonijiet x'jagħti *prima facie*. Il-Qorti hija konxja minn sentenza tal-Onorabbi Qorti tal-Appell li qalet hekk:

"Illi l-artikolu 170 jibda bil-kliem 'jekk il-konvenut jibqa' kontumaċi, jew, jekk jidher...' Minn din il-lokuzzjoni jidher diga' li m'huwiex neċċesarju li l-konvenut jidher personalment jew inkella jitqies bħala kontumaċi. Il-Qorti tkompli ssaħħaħ din il-fehma meta taqra l-istess artikolu mal-artikolu 201 tal-imsemmi Kodiċi li, b'riferenza għall-proċeduri quddiem il-Qrati Superjuri, il-konvenut ikun kontumaċi kemm-il darba 'il-konvenut jew l-avukat tiegħu' jonqos li jidher. Dan huwa konsonanti wkoll mal-prinċipji ta' gustizzja naturali."³

Bir-rispett kollu dovut lejn il-Qorti Superjuri, din il-Qorti ma taqbilx ma' din l-interpretazzjoni. L-Artiklu 201 jirreferi għall-proċeduri ordinarji, li fihom il-ligi tagħti lill-konvenut l-alternattiva li jidher biss l-avukat tiegħu fl-ewwel dehra quddiem il-Qorti. Għall-kuntrarju, fil-proċedura specjali *de quo*, il-ligi ssemmi tassattivament li jrid jidher il-konvenut mingħajr ma tagħti l-alternattiva li jidher biss l-avukat tiegħu. Billi hija ligi specjali, tiddroga mil-ligi generali. Dan apparti li *ubi lex voluit, dixit*. Fil-proċedura normali, wieħed jifhem li jista' jidher l-avukat biss, billi l-konvenut normalment ikun diga' ppreżenta r-risposta ġuramentata u ħalifha. Għall-kuntrarju, fil-proċedura specjali, sommarja u spedituża, il-legislatur

² L-enfażi huma tal-Qorti.

³ **Frank Sammut vs. Michael Fenech** 25.03.1991 LXXV.ii.563 Qorti tal-Appell (Sede Kummerċjali) (S.T.O Giuseppe Mifsud Bonnici, Onor. Joseph A Herrera, Onor. Carmel A. Agius).

iqisha ferm impellenti li jidher l-imħarrek personalment u mhux l-avukat tiegħu biss, għal raġunijiet ovvji. F'din l-interpretazzjoni, l-Qorti mhix qiegħdha tistrieh fuq l-awtorita' tagħha stess. Għandha l-konfort li l-istess Onorabbli Qorti tal-Appell, f'sentenza iktar riċenti minn dik fuq čitata, irriteniet li l-preżenza fizika kienet appuntu waħda miż-żewġ żvantagġi mposti fuq il-konvenut f'din il-proċedura speċjali. Hija qalet hekk:

"Il-ligi tal-proċedura diga' hawn qegħda tpoggi l-konvenut f'pożizzjoni ta' żvantagg billi fl-ewwel lok **tesiġi l-preżenza fizika tiegħu** fil-jum tas-smiegh u mbagħad li hu jkun pront mid-difiża tiegħu biex jikkonvinċi lill-Qorti li kellu eċċeżzjonijiet validi x'jagħti fuq baži *prima facie*. F'tali ċirkostanzi, il-Qorti trid tqoqqhod attenta li ma tmurx oltre u taggrava allura bla bżonn u ulterjorment lill-konvenut..."."⁴

Illi l-Qorti tikkondivid ma' dak deċiż fil-kawża **Ludovico Ausano Filotto kif debitament irrapreżentat mill-mandatarju speċjali tiegħu l-Avukat Antoine Cremona vs. Hi Sky Ltd** hawn fuq kwotata u tagħmlu tagħha.

Ikkunsidrat

Illi fl-affidavit tiegħu (*a fol. 60 et seq.*), Paul Degiorgio (direttur tas-soċjeta' attrici) jixhed li s-soċjeta' attrici Managing Consulting Service Industry (MCSI) Limited kienet tippresta servizzi ta' tindif a favur is-soċjeta' konvenuta Cavendish Hotels Ltd għal numru ta' snin u li l-ammont dovut lis-soċjeta' attrici mis-soċjeta' konvenuta ta' dawn is-servizzi jammonta għas-somma ta' mijja, wieħed u tletin elf, tliet mijja, sebgha u tmenin Euro u tliet centeżzmi (€131,387.03) u li minkejja li kienu saru diversi interpellazzjonijiet għall-ħlas, l-

⁴ **Valletta Aluminium and Wrought Iron vs. Carmen Grech** 08.05.2001 Qorti tal-Appell (S.T.O. Joseph Said Pullicino, Onor. Joseph A. Filletti, Onor Franco Despasquale). Din is-silta għiet ikkwotata in re: **John Coleiro et vs. Louise Cutajar et** f'sentenza tal-27.02.2015 mill-istess Qorti tal-Appell (S.T.O. Silvio Camilleri, Onor. Tonio Mallia, Onor. Joseph Azzopardi).

ammont baqa' ma thallasx mis-soċjeta' konvenuta. Ir-rappreżentat tas-soċjeta' attriči ddikjara li sa fejn taf is-soċjeta' attriči, is-soċjeta' konvenuta ma kellha l-ebda eċċeazzjoni x'jagħti kontra t-talba tas-soċjeta' attriči.

Ikkunsidrat

Illi wara li l-Qorti rat Artikolu 170(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta dwar smiġħ ta' kawżi bil-proċedura sommarja, komunement magħrufa bħala bil-giljottina u tenut kont li l-ammont dovut fir-Rikors Maħluf gie debitament irrikonfermat mid-direttur tas-soċjeta' attriči bil-ġurament tiegħu fl-affidavit minnu preżentat u kif ukoll meta xehed quddiem il-Qorti, il-Qorti hi sodisfatta li s-soċjeta' attriči ppruvat l-każ tagħha skont il-ligi.

Illi, tenut kont ta' dak li ngħad hawn fuq, il-Qorti tikkonkludi illi t-talbiet tas-soċjeta' attriči huma ġustifikati *stante* illi jirriżultaw ippruvati.

Illi, dwar l-imġħax mitlub mis-soċjeta' attriči, il-Qorti tinnota li kull fattura hija l-prova tas-servizz ta' tindif individwali. Għalhekk il-kwistjoni tal-pagament tal-prezz u tal-imġħax pretiż għandu jitqies fil-kuntest ta' kull fattura individwali.⁵ Għalhekk l-imġħax għandu jiġi kalkulat b'mod separat mid-data rispettiva ta' kull fattura.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi:

- (1) Tilqa' l-ewwel talba tas-soċjeta' attriči billi tiddeċiedi din il-kawża f'proċediment sommarju speċjali u mingħajr ma jkun hemm is-smiegh tal-kawża *ai termini* tal-Artikolu 167 et seq. tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

⁵ *Vide J&M Aluminium Ltd. vs. Alu. Care Mosta Limited* deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fl-24 ta' Jannar 2012.

- (2) Tilqa' it-tieni talba tas-soċjeta' attrici billi tiddikjara li s-soċjeta' konvenuta Cavendish Hotels Ltd naqqset milli thallas lura lammonti dovuti *ai termini* tar-rendikont datat 4 ta' Ottubru 2021 u l-fatturi preżentati;
- (3) Tilqa' t-tielet talba tas-soċjeta' attrici billi tordna lis-soċjeta' konvenuta Cavendish Hotels Ltd thallas s-somma ta' mijà, wieħed u tletin elf, tliet mijà, sebgha u tmenin Euro u tliet centeżmi (€131,387.03) lis-soċjeta' attrici bl-imġħax bit-tmienja fil-mija (8%) mid-dati rispettivi tal-fatturi sad-data tal-pagament effettiv.

Finalment, tordna li l-ispejjez kollha marbuta ma' dawn il-proċeduri hekk kif mitluba fir-Rikors Ĝuramentat tas-soċjeta' attrici jiθallsu kollha kemm huma mis-soċjeta' konvenuta Cavendish Hotels Ltd.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Registratur